

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eräitä maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain tietojen luovuttamista ja salassa pitoa koskevia kohtia muutettaisiin. Julkisesti rahoitettuja maaseutuelinkeinojen kehittämishankkeita koskevista tiedoista ehdotetaan julkisiksi hanketta koskevat yhteystiedot sekä hankkeen sisällön kuvausta ja hankkeen rahoitusta koskevat tiedot. Peltolohkoja koskevista tiedoista julkisiksi ehdotetaan rekisteriyksiköiden peruslohkojen nimi-, numero-, sijainti- ja pinta-alatiedot sekä peruslohkon tukikelpoisuutta koskeva tieto.

Tietojen luovuttamista koskevaa lainkohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että hanke- ja peltolohkorekisteristä voidaan luovuttaa ni-

den julkisiksi ehdotettuja tietoja. Rekisteritietojen antamista ja luovuttamista koskevaa lainkohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että tietojen luovuttaminen ja antaminen sivullisille olisi mahdollista lain tai sen nojalla annetun määräyksen mukaisesti. Esityksessä ehdotetaan lisäksi maaseutuelinkeinorekisteristä annettuun lakiin tehtäväksi eräitä henkilötietojen suojaa koskevaan lainsäädäntöön liittyviä uudistuksia sekä viittaussäännösten tarkistuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Yleistä

Laki maaseutuelinkeinorekisteristä on annettu vuonna 1994. Lailla säädettiin yhtenäiset perusteet maaseutuelinkeinoja koskeville maaseutuelinkeinohallinnon viranomaisrekistereille, jotka yhdessä muodostavat maaseutuelinkeinorekisterin. Lain säännöksillä määriteltiin maaseutuelinkeinohallinnon hallintotehtäviin ja tilastotehtäviin tarvittavien tietojen ja osarekistereiden sisältö, rekisterihallinnon vastuut ja tehtävät sekä tietojen käyttöperiaatteet. Lain tarkoituksena oli erityisesti luoda puitteet Euroopan unionin jäsenyyteen kuuluvan maaseutu- ja yhteisen maatalouspolitiikan hoidon edellyttämälle tieto- ja rekisterijärjestelmälle.

Lain 7 §:ssä luetellaan käyttötarkoitukset, joihin rekisterin tietoja voidaan antaa tai luovuttaa. Rekisterin tietojen antaminen tai luov-

vuttaminen sivullisille on mahdollista rekisteriyksikön omistajan tai haltijan suostumuksella tai toimeksiannosta, lain tai asetuksen taikka niiden nojalla annetun määräyksen mukaisesti sekä tieteellisiin tutkimuksiin ja tilastollisiin tarkoituksiin.

Rekisteriyksiköiden yhteystiedot voidaan lain 7 §:n 2 momentin mukaan antaa maaseutuelinkeinoja koskeviin neuvonta- ja tutkimustarkoituksiin, jos toiminta tukee uusiutuvien luonnonvarojen kestävästä kehityksestä ja monipuolista käyttöä. Rekisteritietojen luovuttamisesta päättää maa- ja metsätalousministeriö. Ministeriö on tehnyt rekisteritietojen luovuttamista koskevia myönteisiä päätöksiä vuosittain noin sata kappaletta, joista noin puolet on tapahtunut lain 7 §:n 2 momentin nojalla kohdistuen neuvonnan ja muun kuin tieteellisen tutkimuksen tarpeisiin.

Lain 11 §:n mukaan rekisteritiedot ovat salassa pidettäviä. Rekisterin julkisia tietoja ovat kuitenkin liike- ja yhteisötunnuksen luovuttamisesta annetussa laissa (1126/1990) säädetyt tiedot, rekisteriyksikön omistajan tai

haltijan nimi- ja osoitetiedot sekä tiedot yritysten ja yhteisöjen sekä ammatinharjoittajien toimialasta, tuotantosunnasta sekä maankäyttölajien pinta-aloista.

Viranomaistoiminnan salassapitosäännöksiä on vähennetty ja salassapidon perusteita yhtenäistetty. Joulukuussa 1999 voimaan tulleen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) tavoitteena on lisätä viranomaistoiminnan avoimuutta ja kansalaisten tietojensaantioikeuksia. Laissa on määritelty kootusti salassapitoperusteet, joista tulisi poiketa vain pakottavista ja poikkeuksellisista syistä.

Henkilötietolain (523/1999) on saatettu voimaan yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY. Laissa säädetään muun muassa henkilötietojen käsitteilyn yleisistä edellytyksistä.

Perustuslain 10 §:ssä edellytetään, että henkilötietojen suojasta säädetään lailla. Henkilötietolain 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan henkilötietojen käsittely olisi mahdollista, jos käsittelystä säädetään laissa tai käsittely johtuu rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tai sen nojalla määrätystä tehtävästä. Henkilötietojen käsittely ei voi enää perustua asetukseen tai asetuksen nojalla määrättyyn tehtävään tai velvoitteeseen.

Hankerekisteri

Maaseutuelinkeinorekisteriin kuuluu useita osarekistereitä, joita käytetään maaseutuelinkeinohallinnon kansallisiin ja Euroopan unionin jäsenyydestä johtuviin viranomais-tehtäviin kuten rekisteriyksiköitä koskevien tukihakemusten käsittelyyn ja valvontaan sekä päätösten valmisteluun, toimenpiteiden suunnitteluun ja raportointiin.

Hankerekisteri on julkisesti rahoitettuja maaseutuelinkeinojen kehittämishankkeita koskeva maaseutuelinkeinorekisterin osarekisteri. Hankerekisteriä käytetään alueellisten 2-, 5b- ja 6-tavoiteohjelmien, tavoite 1-ohjelman, Interreg, Leader II- ja Leader+-yhteisöaloiteohjelmien, alueellisen maaseudun kehittämishankkeiden sekä maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan kansallisesti rahoitettavien valtakunnallisten maaseudun tutki-

mus- ja kehittämishankkeiden hallinnointiin ja valvontaan.

Tavoiteohjelmien sekä yhteisöaloiteohjelmien toimeenpanosta, hankkeita koskevien tietojen julkisuudesta sekä hankkeista tiedottamisesta on säädetty muun muassa jäsenvaltioiden toteuttamasta rakennerahastojen ja kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen toimenpiteisiin liittyvästä tiedotus- ja mainontatoiminnasta annetussa komission päätöksessä 94/342/EY ja jäsenvaltioiden toteuttamasta rakennerahastojen tukitoimiin liittyvästä tiedotus- ja julkistamistoiminnasta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1159/2000.

Hankerekisteri sisältää tietoja hankkeita koskevista hakemuksista ja päätöksistä, hankkeille myönnetystä rahoituksesta sekä hankkeiden seurannasta. Hakemus- ja päätöstietoja ovat muun muassa hakijan yhteystiedot sekä hankkeen keskeistä sisältöä, hankkeen kustannusarviota ja rahoitus-suunnitelmaa koskevat tiedot. Rahoituksen osalta rekisterissä on tietoja hankkeen toteutuneista kustannuksista ja kokonaisrahoituksesta rahoituslähteittäin. Seuranta-tiedot muodostuvat hankkeen laadullisia ja määrällisiä tuloksia kuvaavista tiedoista, kuten työllisyys- ja työpaikkavaikutuksista, koulutettujen määrästä ja ympäristöllisten tavoitteiden toteutumisesta.

Peltolohkorekisteri

Peltolohkorekisterin muodostamisesta on säädetty tiettyjä yhteisön tukijärjestelmiä koskevasta yhdenmennyksestä hallinto- ja valvontajärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3508/92 sekä tiettyjä yhteisön tukijärjestelmiä koskevan yhdenmennyksen hallinto- ja valvontajärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3887/92. Peltolohkorekisteriä käytetään pinta-alaperusteisten maataloustukien pinta-alojen ristiintarkastuksissa, maasto- ja kaukokartoitusvalvonnoissa sekä maataloushallinnon sisäisessä ja EU:n komissiolle tapah-tuvassa raportoinnissa.

Peltolohkorekisterin rekisteriyksiköitä ovat niin sanotut peruslohkot. Virallisen määritelmän mukaan peruslohko on yhden viljeli-

jän hallitsema maantieteellisesti rajattu alue. Peruslohkoa voi rajata metsä, tie, vesistö, oja, kunnan tai kiinteistön raja tai muu pysyvä raja. Peruslohkot ovat ensisijaisesti maantieteellisiä, pysyväisluonteisia yksiköitä, joita tässä suhteessa voidaan rinnastaa kiinteistöjaotuksen mukaisiin kiinteistöyksiköihin. Peltolohkorekisteri sisältää virallisen lohko-tunnuksen, tiedot lohkojen sijainnista, rajoista ja pinta-alasta sekä tiedon lohkon tukikelpoisuudesta.

1.2. Nykytilan arviointi

Maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain 7 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan rekisterissä olevia tietoja voidaan antaa tai luovuttaa sivullisille laissa olevan valtuutuksen lisäksi myös asetuksen tai sen nojalla annetun määräyksen nojalla. Tämä ei vastaa perustuslain 10 §:n vaatimusta henkilötietojen suojan lakitasoisesta säätelystä. Kyseinen lainkohta ei ole myöskään sopusoinnussa henkilötietolain 8 §:n kanssa.

Lain 7 §:n 2 momentissa sallitaan ainoastaan rekisteriyksikköjen yhteystietojen luovuttamisen, jos niiden käyttö koskee maaseutuelinkeinojen tutkimus- ja neuvontatoimintaa. Rekisteritietojen luovuttamista koskeva lainkohta on koettu esteeksi erityisesti peltolohkorekisterin ja hankerekisterin tietojen järkevälle ja taloudelliselle hyväksikäytölle, koska näihin tietoihin kohdistuu hallinnon ulkopuolelta lisääntyvästi sellaisia käyttötarpeita, joiden selvä tavoite on neuvonnallisin ja tutkimuksellisin keinoin edistää maaseutuelinkeinojen kehitystä ja luonnonvarojen kestävää käyttöä.

Peruslohkot ovat maataloudessa tapahtuvan maankäytön perusyksiköitä, ja niitä koskevat tiedot tarjoavat käyttökelpoisen, ajantasaisen ja luotettavan aineistokokonaisuuden, jota nykyisen lain mukaan voidaan kuitenkin käyttää vain maataloustukien hallinnon ja valvonnan tarpeisiin. Ulkopuoliset tahot joutuvat keräämään tarvitsemansa tiedot muulla tavoin uudelleen, mistä aiheutuu tarpeettomia kustannuksia.

Lain 11 §:ssä oleva tietojen julkisuutta koskeva sääntely ei vastaa lain säätämisen jälkeen tapahtuneita rekisterikokonaisuuden

tietosisällön muutoksia. Maaseutuelinkeinorekisterissä olevien tietojen salassapitotarpeet vaihtelevat tietotyypeittäin. Rekisterissä on runsaasti rekisteriyksikköiden elinkeinon harjoittamista ja taloudellista asemaa koskevaa tietoa, joiden salassapito on perusteltua. Toisaalta osa rekisterin tiedoista on sellaista, jonka salassapito ei ole rekisteröityjen tietosuojan kannaltakaan perusteltavissa. Lain nykyiset salassapitoperusteet poikkeavat näissä tapauksissa yleisistä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain julkisuutta ja avoimuutta koskevista periaatteista.

Nyt julkisiksi ehdotettuihin tietoihin rinnastettavat tiedot ovat eräissä muissa viranomaisrekistereissä julkisia. Julkisia ovat muun muassa kiinteistörekisterilain (392/1985) ja -asetuksen (970/1996) mukaan kiinteistörekisterissä olevat tiedot, joista kiinteistön sijaintia, pinta-alaa ja tunnuksia koskevat tiedot vastaavat peltolohkorekisterin julkisiksi ehdotettuja tietoja. Tiedot ovat muutenkin julkisesti esimerkiksi karttamuodossa saatavilla.

Rekisteriyksikköiden kannalta erityisesti peruslohkojen tukikelpoisuutta ja pinta-aloja koskevat tiedot ovat tärkeitä maan vuokraus- ja ostopäätöksiä tehtäessä. Koska tällä hetkellä tiedot ovat salassa pidettäviä, tietojen antaminen rekisteristä on edellyttänyt rekisteriyksikön omistajan tai haltijan suostumusta. Tämä on estänyt rekisteriyksikköiden hallinnan- ja omistuksenvaihtotilanteissa joustavan tietojensaantioikeuden toteutumista. Tukikelpoisuutta ja peruslohkojen pinta-aloja koskevat tiedot ovat merkittävä hinnanmuodostukseen vaikuttava tekijä, koska rekisteriyksiköillä harjoitettavalle elinkeinolle välttämättömän tulotuen myöntäminen perustuu näihin tietoihin. Virheellisten tietojen ilmoittaminen maaseutuelinkeinohallinnosta vastaaville viranomaisille voi merkitä hallinnollisia sanktioita.

Työvoimahallinnossa maaseutuelinkeinohallinnon hankerekisteriä vastaavaan rekisteriin sovelletaan tässä esityksessä ehdotettua julkisuusperiaatetta. Maaseutuelinkeinohankkeita koskevien tietojen salassapidon vuoksi hankkeiden toteutumista ei voida nykyisen lain mukaan esimerkiksi riittävän tarkasti seurata julkisesti.

2. Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain 7 §:n 1 momentin 2 kohtaa siten, että tietojen antaminen tai luovuttaminen sivullisille olisi mahdollista ainoastaan lain tai sen nojalla annetun määräyksen mukaisesti.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi lain 7 §:ään uusi tietojenluovutusta koskeva momentti, joka mahdollistaisi maaseutuelinkeinojen kehittämishankkeita ja peltolohkoja koskevien julkisten tietojen luovuttamisen sivullisille maaseutuelinkeinoja palveleviin tutkimus- ja neuvontataroituksiin.

Esityksessä ehdotetaan lain 7 §:n 2 ja 4 momentti sekä 8 §:n ja 9 §:n sanamuotoja muutettavan siten, että viittaukset henkilörekisterilakiin korvattaisiin viittauksilla henkilötietolakiin.

Esityksessä ehdotetaan myös lain 11 §:n rekisteritietojen salassapitoa koskevaan pykälän julkisten tietojen luetteloa laajennettavaksi. Julkiseksi ehdotetaan hanke- rekisterin osalta hankkeen nimeä ja sen vastuullisen toteuttajan yhteystietoja, hankkeen keskeisen sisällön kuvausta, tietoja asetetuista ja saavutetuista tavoitteista, kustannusarviosta, rahoituslähteestä ja toteuttamisajasta. Peltolohkorekisterin osalta julkiseksi ehdotetaan peruslohkojen nimi-, numero-, sijainti- ja pinta-alatietoja sekä rekisterimerkintää peruslohkon tukikelpoisuudesta.

Lain 12 §:n henkilörekisterilain viittaus- säännöstä ehdotetaan muutettavaksi sanallisesti vastaamaan henkilötietolakia.

3. Esityksen vaikutukset

Maaseutuelinkeinorekisterin peruslohko- ja hanketietojen käyttöön saanti helpottuisi. Tietoja tarvitsevat rekisterinpidon kannalta sivulliset tahot voisivat käyttää tietoja entistä laajemmin hyväksi maaseutuelinkeinoja koskevassa tutkimus- ja neuvontatoiminnassa. Peruslohkotietojen julkisuus edistäisi eri tahoilla olevien paikkatietojärjestelmien yhteiskäyttöä ja paikkatietovarantojen muodostamista. Peruslohkot muodostavat maatalouden tarpeisiin tapahtuvan maankäytön pysyväisluonteisen perustan, jonka puiteissa

maatilojen toiminnan suunnittelu ja seuranta sekä niihin tarvittava tietojenkäsittely lisääntyvästi nojautuvat. Tämän vuoksi peruslohkojen tietojen julkisuuden ja käyttömahdollisuuksien laajentaminen edistäisi maatalolle suunnattujen tieto- ja asiantuntijapalveluiden kehittymistä. Lisäksi peltolohkorekisterin julkisten tietojen lisääntyminen helpottaisi tietojensaantia myös rekisteriyksiköiden hallinnanvaihtotilanteissa, kun maan vuokrausta tai ostoa harkitseva voisi laajemmin tutustua rekisteriyksikköä koskeviin tietoihin.

Hankerekisterin tietojen parempi saatavuus parantaisi maaseutuelinkeinoiniin kohdistuvien hankkeiden suunnittelun sekä julkisen rahoituksen tarkoituksenmukaisen ja taloudellisen kohdentumisen mahdollisuuksia. Laajempi julkisuus toteuttaisi myös EU-rahoitukselle asettuja julkisuus- ja avoimuusvaatimuksia sekä ohjelmien tunnetuksi tekemistä, mikä osaltaan edistäisi kehittämistoiminnan tuloksellisuutta. Esityksessä ehdotettujen tietojen julkisuus ei heikentäisi rekisteriyksiköiden tietosuoja- ja viranomaisten toiminnassa noudatettavaan yleisiin tietosuojan periaatteisiin nähden.

Uudistus ei vaikuta maaseutuelinkeinojen hankerekisterin ja peltolohkorekisterin ylläpitoon, minkä vuoksi sillä ei ole organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia.

Esityksen mukaisella viranomaisten keräämien tietojen laajemmalla käytöllä voitaisiin saavuttaa kustannussäästöjä, sillä rekisteritietojen luovuttamisella vältettäisiin päällekkäisten tietojen keräämistä. Tietojen parantuva saatavuus ja ulkopuolisen käytön lisääntyminen voisivat myös parantaa toimintojen laatua ja lisätä niiden taloudellista tuottoa. Näiden vaikutusten suuruus ei kuitenkaan ole tarkemmin arvioitavissa. Muuten esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriön sekä Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen virkautyönä. Siitä on neuvoteltu oikeusministeriön sekä Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK:n kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

7 §. *Rekisteritietojen antaminen ja luovutus.* Pykälän 1 momentin 2 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi mahdollisuus rekisteritietojen antamiseen tai luovuttamiseen asetuksen tai sen nojalla annetun määräyksen mukaisesti. Tietojen antaminen ja luovuttaminen olisi mahdollista vain laissa olevan tietojenantovelvoitteen perusteella. Tämä vastaisi henkilötietolakiä sekä perustuslain 10 §:ää.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan maaseutuelinkeinojen, hankerekisterin ja peltolohkokrekisterin julkisia tietoja voitaisiin luovuttaa maaseutuelinkeinoihin liittyviin tutkimus- ja neuvontatarkoituksiin.

Tutkimus- ja neuvontatarkoituksiksi katsottaisiin muun muassa maaseudun tutkimukseen osallistuvissa laitoksissa harjoitettava tutkimustyö, järjestöjen ja viranomaisten koulutus- ja tiedotustarkoitukset sekä eri tahojen maaseutuelinkeinoihin liittyvän kehittämistyön koordinoituihin ja yhteistyön lisäämiseen liittyvät käyttötarkoitukset.

Hankerekisteristä voitaisiin ehdotuksen mukaan luovuttaa tutkimus- ja neuvontatarkoituksiin tietoja hankkeiden sisällöistä, tavoitteista ja rahoituksista sekä hankkeiden toteuttajien yhteystiedot. Tietoja voitaisiin luovuttaa muun muassa hankkeiden toteuttajille sekä hanketoiminnan edistämiseen sekä hankkeiden koordinoituihin osallistuville tahoille, joiden tavoitteena on hankkeiden toteuttajien yhteistyön edistäminen ja verkostoitumisen edistäminen. Hankkeita koskevien tietojen saatavuuden parantaminen mahdollistaisi entistä laajemman tiedottamisen hankkeista. Tehokas tiedottaminen on välttämätöntä uusien toimintatapojen kartoittamiselle sekä hankkeilla saavutettavien tulosten laajemmalle hyödyntämiselle.

Hankerekisterin tietoja neuvonnallisiin tarkoituksiin voitaisiin luovuttaa myös maaseutuneuvojille ja -kouluttajille sekä erilaisille neuvontajärjestöille.

Peltolohkokrekisteristä voitaisiin luovuttaa tutkimus- ja neuvontatarkoituksiin tietoja peruslohkojen nimistä, numeroista, sijainnista, pinta-aloista sekä tukikelpoisuudesta. Peltolohkokrekisterin tietoja tarvitsevat muun muassa ympäristösuunnittelusta ja -tutkimuksesta vastaavat viranomaiset. Ympäristön tilaa koskevien seurantatutkimusten tulokset olisivat tarkempia ja kattavampia, jos tutkimuksissa saatua tietoa voitaisiin yhdistää peruslohkokohtaiseen tietoon. Myös erilaisten ympäristöön vaikuttavien toimenpiteitä voitaisiin kohdentaa ja niiden vaikutuksia seurata nykyistä paremmin, jos toimenpiteen kohdetta koskevia tietoja voitaisiin yhdistää peruslohkon sijaintitietoihin.

Pykälän 2 ja 4 momentin viittaus henkilörekisterilakiin ehdotetaan korvattavaksi viittauksella henkilötietolakiin ja 3 momentin viittaus yleisten asiakirjain julkisuudesta annettuun lakiin viittauksella lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta.

8 §. *Rekisteröidyn tarkastusoikeus.* Pykälän viittaus henkilörekisterilakiin ehdotetaan korvattavaksi viittauksella henkilötietolakiin.

9 §. *Virheen oikaisu.* Pykälän viittaus henkilörekisterilakiin ehdotetaan korvattavaksi viittauksella henkilötietolakiin.

11 §. *Tietojen salassapito ja salassapito-velvollisuus.* Peltolohkokrekisterissä olevat rekisteriyksiköiden peruslohkojen nimeä, numeroa, sijaintia ja pinta-alaa sekä tukikelpoisuutta koskevat tiedot sekä hankerekisterissä olevat hyväksytyt hankkeen ja sen vastuullisen toteuttajan yhteystiedot, hankkeen keskeistä sisältöä, hankkeelle asetettuja tavoitteita ja sen avulla saavutettuja tavoitteita koskevat tiedot, hankkeen kustannusarvio sekä rahoituslähdeä koskevat tiedot ehdotetaan lisättäväksi pykälän 1 momentissa olevaan julkisten tietojen luetteloon.

Hankerekisterin julkisiksi ehdotetut tiedot tallennetaan hankkeiden rahoitusta koskevista hakemuksista tai päätöksistä. Kehittämishankkeen hankerekisterissä oleva hankkeen keskeistä sisältöä koskeva kuvaus sekä hankkeen tavoitteita koskevat tiedot ovat hankkeiden toteuttajien antamia. Saavutettuja tavoitteita koskevat tiedot kirjataan hankerekisteriin hankkeiden toteuttajien toimittamasta hakemusaineistosta. Hankkeen kustannusarviossa eritellään hankkeen aiheuttamat palkka-, palkkio-, matka-, investointi- ja muut kustannukset.

Rahoitussuunnitelmasta ilmenevät hankkeelle saatava kansallinen julkinen ja yksityinen rahoitus sekä EU-rahoituksen osalta rahoittavaa rahastoa ja osarahoituksen suuruutta koskevat tiedot. Hyväksytyä rahoitussuunnitelmaa ja kustannusarvioita koskevat tiedot tallennetaan hankerekisteriin viranomaisen kehittämishankepäättöksestä.

Peltolohkorekisterin julkisiksi tiedoiksi ehdotetaan lohkojen tunniste-, sijainti- ja pinta-alatiedot sekä peruslohkon tukikelpoisuudesta kertova rekisterimerkintä. Peruslohkon nimellä tarkoitetaan rekisteriyksikön peruslokoilleen mahdollisesti antamaa nimeä. Peruslohkon numero on hallinnon antama tunnistetieto.

Peruslohkon sijaintia koskevat tiedot muodostuvat lohkon rajoja koskevista koordinaattitiedoista. Peruslohkon pinta-alatieto on hallinnon antama pinta-alaa koskeva tieto, joka perustuu viljelijöiden tukihakemuksissa ilmoittamaan ja viranomaisten käyttämistä ilmakeu-aineistoista ilmeneviin pinta-alatietoihin. Peruslohkon tukikelpoisuutta koskeva rekisterimerkintä kertoo, täyttääkö lohko tukijärjestelmän mukaisen tuen myöntämisen edellytykset vai ei. Tukikelpoisuutta koskeva rekisterimerkintä kuvaa siten lohkon edellytyksiä tukeen yhden tukijärjestelmän kannalta, mutta se ei kuvaa lohkon tukikelpoisuutta koko tukijärjestelmän laajuudessa.

Peltolohkorekisterin julkisiksi ehdotetut tiedot eivät ole sellaisia taloudellista asemaa, henkilökohtaisia oloja tai liike- tai ammattisalaisuutta kuvaavia tietoja, jotka ovat salassa pidettäviä asiakirjojen julkisuutta koskevan lainsäädännön mukaan tai maaseutuelinkeinohallintoa ohjaavien säädösten, kuten Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain (1100/1994) 6 §:n tai maaseutuelinkeinon tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain (1336/1992) 9 §:n nojalla. Peruslohkon tukikelpoisuutta koskeva tieto voi joissakin tapauksissa välillisesti

kuvastaa rekisteriyksikön omistajan tai haltijan henkilökohtaisia oloja esimerkiksi tapauksissa, joissa lohko ei ole tukikelpoinen sadonkorjuuvelvoitteiden täyttämättä jättämisen vuoksi. Tällainen tieto on toisaalta havaittavissa jo näköhavainnoin.

Hankerekisterin julkisiksi ehdotetut tiedot sisältävät hanketta koskevia taloudellisia tietoja. Näiden tietojen julkisuutta edellytetään ohjelmien toimeenpanoa koskevissa EUsäädöksissä, kuten edellä mainitussa komission asetuksessa (EY) N:o 1159/2000. Hankkeen rahoitusta ja kustannusarvioita koskevat tiedot eivät kuitenkaan ole sellaisia taloudellista asemaa tai liike- ja ammattisalaisuutta koskevia tietoja, joita viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tarkoitetaan. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pykälän viittaukset henkilörekisterilakiin viittauksiksi henkilötietolakiin sekä viittaus yleisten asiakirjain julkisuudesta annettuun lakiin viittaukseksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin.

12 §. *Suhde henkilötietojen suojaa koskevaan lainsäädäntöön.* Esityksessä ehdotetaan pykälän sanamuotoa muutettavaksi vastamaan henkilötietolakia. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi yleislaissa olevien maaseutuelinkeinorekisterin pitämiseen sovellettavien henkilörekisterilaissa olevien velvoitteiden ja toimintojen luettelo ja korvaamaan se yleisellä viittauksella henkilötietojen suojaa koskeviin yleislakeihin ja hyvään tietojenkäsittelytapaan. Sovellettavaksi tulisivat henkilötietojen suojaa koskevat yleissäännökset siltä osin kuin maaseutuelinkeinorekisteristä annetussa laissa tai muissa laeissa ei ole asiasta muuta säädetty.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen tultua hyväksytyksi ja vahvistetuksi.

Lakiehdotus

Laki

maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuelinkeinorekisteristä 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (515/1994) 7 §:n 1 momentin 2 kohta, 2, 3 ja 4 momentti, 8 §, 9 §, 11 §:n 1 momentti ja 12 §, seuraavasti:

7 §

Rekisteritietojen antaminen ja luovutus

Rekisterissä olevia tietoja saa antaa tai luovuttaa sivullisille vain:

2) lain tai sen nojalla annetun määräyksen mukaisesti; tai

Rekisteriyksikön omistajan tai haltijan nimi- ja osoitetietoja sekä puhelinnumero voidaan luovuttaa maaseutuelinkeinoja koskevaa tutkimusta ja neuvontaa varten, jos toiminta tukee uusiutuvien luonnonvarojen kestävää kehitystä ja monipuolista käyttöä ja jos luovutuksen saajalla on henkilötietojen osalta henkilötietolain (523/1999) mukainen oikeus tallettaa tiedot henkilörekisteriin, eikä rekisteriyksikön omistaja tai haltija ole kieltänyt tietojen luovuttamista. Luovutuksessa saa käyttää valintaperusteena rekisteriin talletettuja yleis- ja henkilötietoja, jos tämä ei loukkaa 11 §:ssä säädettyä salassapitovelvollisuutta. Maaseutuelinkeinoja koskeviin tutkimus- ja neuvontatarkoituksiin voidaan luovuttaa myös 11 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohdassa mainittuja rekisterin julkisia tietoja.

Teknisen tallenteen henkilötietoja koskevasta luovuttamisesta massaluovutuksena tai arkaluonteisena otantana on lisäksi voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Rekisterissä olevia tietoja saadaan luovut-

taa Euroopan unionin viranomaisille silloin, kun säädökset edellyttävät tietojen antamista. Tällöin myös henkilötietoja voidaan luovuttaa Euroopan unionin viranomaisille sen esitämättä, mitä henkilötietolaissa säädetään tietojen luovuttamisesta ulkomaille.

8 §

Rekisteröidyn tarkastusoikeus

Rekisteriyksikön omistajan ja haltijan oikeuteen tarkastaa rekisteriin talletettuja tietoja sovelletaan henkilötietolakia.

9 §

Virheen oikaisu

Rekisterissä olevien tietojen oikaisuun sovelletaan henkilötietolakia. Virheen oikaisee rekisterinpitäjä tai se muu viranomainen, jolle tämä oikeus on erikseen säädetty.

11 §

Tietojen salassapito ja salassapitovelvollisuus

Rekisteritiedot ovat salassa pidettäviä. Julkisia ovat kuitenkin:

1) liike- ja yhteisötunnuksen luovuttamisesta annetussa laissa (1126/1990) tarkoitettut tiedot;

2) rekisteriyksiköin omistajan tai haltijan nimi- ja osoitetiedot;

3) rekisteriyksiköiden peruslohkojen nimi-, numero-, sijainti- ja pinta-alatiedot sekä rekisterimerkintä peruslohkon tukikelpoisuudesta;

4) tiedot rekisteriyksiköiden toimialasta, tuotantosuunnasta sekä maankäyttölajien pinta-aloista; sekä

5) maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain (1303/1994) 2 §:n mukaisten tavoite 5b- ja 6-ohjelmien sekä Interreg- ja Leader II-yhteisöaloiteohjelmien sekä maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 3 §:n mukaisten tavoite 1-ohjelman, Leader+- ja Interreg-yhteisöaloiteohjelmien, alueellisen maaseudun kehittämisohjelman sekä maaseutuelinkeinojen rahoituslain 16 §:n mukaisten valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämis-

hankkeiden nimeä, keskeistä sisältöä sekä tavoitteita ja niiden saavuttamista, kustannusarviota sekä rahoituslähdettä koskevat tiedot sekä hyväksytyn hankkeen ja sen vastuullisen toteuttajan nimi-, osoite- ja puhelinnumerotiedot.

12 §

Suhde henkilötietojen suojaa koskevaan lainsäädäntöön

Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin henkilötietojen suojaa koskevia säännöksiä ja hyvää tietojenkäsittelytapaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 2000.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Liite
Rinnakkaisteksti

Laki

maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuelinkeinorekisteristä 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1515/1994) 7 §:n 1 momentin 2 kohta, 2, 3 ja 4 momentti, 8 §, 9 §, 11 §:n 1 momentti ja 12 §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Rekisteritietojen antaminen ja luovutus

Rekisterissä olevia tietoja saa antaa tai luovuttaa sivullisille vain:

2) lain tai *asetuksen taikka niiden* nojalla annetun määräyksen mukaisesti; tai

2) lain tai *sen nojalla annetun määräyksen mukaisesti; tai*

Rekisteriyksikön omistajan tai haltijan nimi- ja osoitetietoja sekä puhelinnumero voidaan luovuttaa maaseutuelinkeinoja koskevaa tutkimusta ja neuvontaa varten, jos toiminta tukee uusiutuvien luonnonvarojen kestävää kehitystä ja monipuolista käyttöä ja jos luovutuksen saajalla on henkilötietojen osalta henkilörekisterilain (471/87) mukainen oikeus tallettaa tiedot henkilörekisteriin, eikä rekisteriyksikön omistaja tai haltija ole kieltänyt tietojen luovuttamista. Luovutuksessa saa käyttää valintaperusteena rekisteriin talletettuja yleis- ja henkilötietoja, jos tämä ei loukkaa 11 §:ssä säädettyä salassapitovelvollisuutta.

Rekisteriyksikön omistajan tai haltijan nimi- ja osoitetietoja sekä puhelinnumero voidaan luovuttaa maaseutuelinkeinoja koskevaa tutkimusta ja neuvontaa varten, jos toiminta tukee uusiutuvien luonnonvarojen kestävää kehitystä ja monipuolista käyttöä ja jos luovutuksen saajalla on henkilötietojen osalta *henkilötietolain (523/1999)* mukainen oikeus tallettaa tiedot henkilörekisteriin, eikä rekisteriyksikön omistaja tai haltija ole kieltänyt tietojen luovuttamista. Luovutuksessa saa käyttää valintaperusteena rekisteriin talletettuja yleis- ja henkilötietoja, jos tämä ei loukkaa 11 §:ssä säädettyä salassapitovelvollisuutta. *Maaseutuelinkeinoja koskeviin tutkimus- ja neuvontatarkoituksiin voidaan luovuttaa myös 11 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohdassa mainittuja rekisterin julkisia tietoja.*

Teknisen tallenteen henkilötietoja koskeva luovuttamisesta massaluovutuksena tai arkaluonteisena otantana on lisäksi voimassa, mitä yleisten asiakirjain julkisuus-

Teknisen tallenteen henkilötietoja koskeva luovuttamisesta massaluovutuksena tai arkaluonteisena otantana on lisäksi voimassa, mitä *viranomaisten toiminnan julki-*

desta annetussa laissa (83/51) säädetään.

Rekisterissä olevia tietoja saadaan luovuttaa Euroopan unionin viranomaisille silloin, kun säädökset edellyttävät tietojen antamista. Tällöin myös henkilötietoja voidaan luovuttaa Euroopan unionin viranomaisille sen estämättä, mitä henkilörekisterilaissa säädetään tietojen luovuttamisesta ulkomaille.

8 §

Rekisteröidyn tarkastusoikeus

Rekisteriyksikön omistajan ja haltijan oikeuteen tarkastaa rekisteriin talletettuja tietoja sovelletaan henkilörekisterilakia.

9 §

Virheen oikaisu

Rekisterissä olevien tietojen oikaisuun sovelletaan henkilörekisterilakia. Virheen oikaisee rekisterinpitäjä tai se muu viranomainen, jolle tämä oikeus on erikseen säädetty.

11 §

Tietojen salassapito ja salassapitovelvollisuus

Rekisteritiedot ovat salassa pidettäviä. Sen lisäksi, mitä liike- ja yhteisötunnuksen luovuttamisesta annetussa laissa (1126/90) säädetään, rekisteriyksikön omistajan tai haltijan nimi- ja osoitetiedot, tiedot yritysten ja yhteisöjen sekä ammatinharjoittajien toimialasta, tuotantosuunnasta sekä maankäyttölajien pinta-aloista ovat julkisia.

suudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Rekisterissä olevia tietoja saadaan luovuttaa Euroopan unionin viranomaisille silloin, kun säädökset edellyttävät tietojen antamista. Tällöin myös henkilötietoja voidaan luovuttaa Euroopan unionin viranomaisille sen estämättä, mitä henkilötietolaissa säädetään tietojen luovuttamisesta ulkomaille.

8 §

Rekisteröidyn tarkastusoikeus

Rekisteriyksikön omistajan ja haltijan oikeuteen tarkastaa rekisteriin talletettuja tietoja sovelletaan henkilötietolakia.

9 §

Virheen oikaisu

Rekisterissä olevien tietojen oikaisuun sovelletaan henkilötietolakia. Virheen oikaisee rekisterinpitäjä tai se muu viranomainen, jolle tämä oikeus on erikseen säädetty.

11 §

Tietojen salassapito ja salassapitovelvollisuus

Rekisteritiedot ovat salassa pidettäviä. *Julkisia ovat kuitenkin:*

1) liike- ja yhteisötunnuksen luovuttamisesta annetussa laissa (1126/1990) tarkoitetut tiedot;

2) rekisteriyksiköiden omistajan tai haltijan nimi- ja osoitetiedot;

3) rekisteriyksiköiden peruslohkojen nimi-, numero-, sijainti- ja pinta-ala tiedot sekä rekisterimerkintä peruslohkon tukieläisyydestä;

4) tiedot rekisteriyksiköiden toimialasta, tuotantosuunnasta sekä maankäyttölajien pinta-aloista; sekä

5) maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain (1303/1994) 2 §:n mukaisten tavoite 5b- ja 6-ohjelmien sekä Interreg- ja Leader II-yhteisöaloiteohjelmien sekä maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 3 §:n mukaisten tavoite 1-ohjelman, Leader+- ja Interreg-yhteisöaloiteohjelmien, alueellisen maaseudun kehittämissohjelman sekä maaseutuelinkeinojen rahoituslain 16 §:n mukaisten valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden nimeä, keskeistä sisältöä sekä tavoitteita ja niiden saavuttamista, kustannusarviota sekä rahoituslähdettä koskevat tiedot sekä hyväksytyt hankkeen ja sen vastuullisen toteuttajan nimi-, osoite- ja puhelinnumerotiedot.

12 §

Henkilörekisterilain ja hyvän rekisteritavan noudattaminen

Rekisterin pitämiseen noudatetaan soveltuvin osin henkilörekisterilakia ja henkilörekisterien, hallinnollisten rekisterien ja tilastorekisterien pitämisessä noudatettavaa hyvää rekisteritapaa. Rekisterinpitäjän huolellisuusvelvoitteesta, tietolähteiden kirjauksesta, arkaluonteisten tietojen rekisterikiellosta ja sen poikkeuksista, tietojen paikkansapitävyyden varmistamisesta, rekisteriselosteen laatimisesta, tarkastusoikeuden toteuttamisesta, luovutuksensaajan selontekovelvollisuudesta, luovutettujen tietojen käytöstä, oikeudesta kieltää tiedon käyttö tai luovutus sekä rekisterinpitäjän vahingonkorvausvelvollisuudesta noudatetaan soveltuvin osin, mitä henkilörekisterilain 3, 6—10, 14, 17, 21, 23 ja 42 §:ssä säädetään.

12 §

Suhde henkilötietojen suojaa koskevaan lainsäädäntöön

Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin henkilötietojen suojaa koskevia säännöksiä ja hyvää tietojenkäsittelytapaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 2000. _____

